

Det foreslås, at behandling mod stofmisbrug så vidt muligt skal iværksættes senest 14 dage efter, at den indsatte har fremsat begæring herom over for kriminalforsorgen. Hermed er det således forudsat, at fristen på 14 dage i særlige tilfælde kan overskrides. Det gælder f.eks. i tilfælde, hvor der til brug for en vurdering af den indsatte egnethed og motivation skal indhentes oplysninger om tidligere behandlinger mv. Endvidere kan der i sagens natur ses bort fra fristen på 14 dage, hvis det er den indsatte egne forhold, herunder udeblivelse fra aftalte samtaler, der giver anledning til, at behandlingen ikke kan iværksættes.

Det vil – som det også er tilfældet i dag – normalt være ansatte på den institution, hvor den indsatte er anbragt, eller hvor behandlingstilbudet udbydes, der i praksis skal vurdere, om den indsatte er egnet og motiveret til behandling for sit stofmisbrug.

Kriminalforsorgen bestemmer, hvilket behandlingstilbud den indsatte skal visiteres til. For visse indsatte, som af f.eks. sikkerhedsmæssige grunde ikke kan flyttes til andre fængsels behandlingsafdelinger eller behandlingstilbud uden for Kriminalforsorgen, vil der være tilbud om individuel behandling mod stofmisbrug. Dette gælder f.eks. negativt stærke indsatte eller andre indsatte, der er placeret på særlige afdelinger. Den indsatte har ikke mulighed for frit at vælge mellem fængslernes behandlingsafdelinger eller behandlingstilbud uden for kriminalforsorgen.

Det forudsættes, at behandlingstilbudene i kriminalforsorgens institutioner forbeholdes de indsatte, der ikke kan visiteres til misbrugsbehandling på en institution uden for kriminalforsorgen i medfør af straffuldbyrdelseslovens § 78. Det vil i praksis indebære, at misbrugsbehandling i kriminalforsorgens institutioner forbeholdes de indsatte, hvor afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod anbringelse uden for et fængsel.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

3. Undersøgelse af indsatte personer

3.1. Gældende ret

Straffuldbyrdelseslovens § 60 indeholder bestemmelser om undersøgelse af den indsatte person og opholdsrum. Ved bekendtgørelse nr. 826 af 26. juli 2004 om undersøgelse af indsatte person og opholdsrum i kriminalforsorgens institutioner (undersøgelsesbekendtgørelsen) er der med hjemmel i lovens § 60, stk. 9, fastsat nærmere regler om sådanne undersøgelser. Herudover indeholder kriminalforsorgens vejledning nr. 68 af 19. juli 2004 (undersøgelsesvejledningen) nærmere vejledning om undersøgelse af indsat-

tes person og opholdsrum i kriminalforsorgens institutioner.

I det følgende gennemgås navnlig de bestemmelser om undersøgelse af den indsatte person, der har betydning for spørgsmålet om adgangen til at lade sådanne undersøgelser foretage og overvære af personer af andet køn end den indsatte.

Efter straffuldbyrdelseslovens § 60, stk. 1, kan institutionen undersøge, hvilke effekter en indsat har i sin besiddelse i sit opholdsrum eller på sin person, hvis en sådan undersøgelse er nødvendig for at sikre, at ordensbestemmelser overholdes, eller at sikkerhedsmæssige hensyn iagttages. Undersøgelse kan navnlig foretages, (1) når den indsatte indsættes i institutionen, (2) hvis den indsatte mistænkes for uretmæssig besiddelse af effekter, (3) før og efter besøg eller (4) før og efter fravær fra institutionen eller opholdsafdelingen.

Efter undersøgelsesbekendtgørelsens § 7, stk. 1, skal der deltage mindst 2 ansatte ved undersøgelser af indsatte person og opholdsrum. Hvis særlige omstændigheder gør det nødvendigt, kan en undersøgelse dog gennemføres af en enkelt ansat.

Herudover kan institutionens leder eller den, der bemyndiges dertil, af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn træffe bestemmelse om en nærmere undersøgelse af den indsatte person, hvis der er bestemte grunde til at antage, at den indsatte er i uretmæssig besiddelse af effekter, jf. straffuldbyrdelseslovens § 60, stk. 2. En sådan nærmere undersøgelse omfatter efter bestemmelsens forarbejder indgreb, hvor beføling af legemet er et led i selve undersøgelsen. Dette kan bl.a. være ydre undersøgelser, der består i beføling af legemets overflade, f.eks. for at finde kapsler skjult under huden, udtagelse af blodprøver og ultralyd- og røntgenundersøgelser. Omfattet er også undersøgelse af legemets hulrum og andre undersøgelser af legemets indre, f.eks. rektoskopi og gynækologisk undersøgelse. Der henvises til Folketingstidende 1999-2000, Tilæg A, side 3787.

Undersøgelse må efter straffuldbyrdelseslovens § 60, stk. 3, ikke gennemføres, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb. Endvidere skal undersøgelse foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader, jf. straffuldbyrdelseslovens § 60, stk. 4. Ved undersøgelser, der indebærer afklædning, kan dette ifølge undersøgelsesvejledningens pkt. 5 bl.a. ske ved, at den pågældende opfordres til selv at tage tøjet af.

Efter straffuldbyrdelseslovens § 60, stk. 5, må undersøgelse, der indebærer afklædning, kun undtages-